

רשת כוללי יום השישי בארץ ובחו"ל
ע"ש מהרי"ץ זצוק"ל גאון רבני תימן ותפארתם
ולע"ג מארי יוסף בן אהרון עומייסי זצ"ל

בברכת מרגן ורבנן גדולי ישראל שליט"א
ובראשות הרה"ג יוסף צברי שליט"א

שרשי המנהג

אלעד / נתיבות / בית שמש / פלאטבוש (ארה"ב) | משרד ראשי: בירנובויים 23 בני ברק | טל': 03-612-62-62 (+972) רב קווי | דוא"ל: Yosef052@okmail.co.il

דבר המערכת

דברי חיזוק

דברי תורה וחיזוק לקראת הימים הנוראים הבאים לקראתינו

מתוך משאו של ראש הכוללים

הגאון רבי יוסף צברי שליט"א, בכנס החיזוק
שנערך בהיכל הכולל באלעד בחודש אלול אשתקד

יום שישי, רבותי, אחד הימים הקדושים שיש לנו בלימוד התורה. הגמרא בכתובות אומרת שביום שישי אדם קיבל ברכה, "פרו ורבו ומלאו את הארץ", ברכה לאדם. אם היה אפשר האדם היה צריך להתחתן ביום שישי, לזכות לקבל את הברכה של יום שישי, איך אפשר להבין את הגמרא שברכה שבה ביום שישי היא קשורה לכל יום שישי. כן, זה הפשט בגמרא, ההשפעות של יום שישי שנאמרו במעשה בראשית חלות על כל אדם שפועל מעשה מצוה ומקיים מעשה בראשית בלימודו. יש טרדות גם בתורה, כל המקודש מחברו חרב מחברו. וביום שישי, רבותי, יש ברכה בעולם, מתוך הטרדות.

ניצול הזמן הזה של יום שישי, בסייעתא דשמיא, הוא שגם כשיש ישיבות, יש מסגרות, יש כל מיני דיבורים. אבל כשכולל יום השישי לא עובד, לפעמים צריך לעזור, ולפעמים אפשר גם להסתפק בשעה שעתיים עזרה, והשאר פנוי ללימוד תורה. המטרה היא פה, בעצם, ללמד את שרשי מנהגי תימן אבל בעיקר לנצל את היום הקדוש הזה, יום שישי, לעיון וללימוד, לכתיבה ולחבורה ביחד, שאנחנו יודעים שיש לנו את החבורה, את כל הלומדים כולם מתוך הסוגיא ביחד, כותבים ביחד, מעיינים ביחד, עומדים בקשר אחד עם השני, שואלים שאלות אחד לשני, זה המטרה. התחלנו, ועם זה המשכנו, ובעזרת ה' נמשיך הלאה.

ובעזרת ה' ניקח את הימים הנוראים האלה, את ההתערורות של הימים הבאים עלינו לטובה, לתנופה של לימוד בכל שנת תשע"ו הבאה עלינו לטובה, בעזרת ה'. ויהי נועם ה' עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו, ברוכים תהיו.

בחסד ה' עלינו זוכים אנו לעמוד לאחר כמה שנים, מאז יסוד רשת הכוללים "יוסף הצדיק" בברכת מרגן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, ולהתבונן לאחור. שנים אלו היו גדושות ועמוסות פעילות תורנית רבה, בהחזקת עשרות האברכים השוקדים באהלה של תורה בימי ששי, ארוכים וקצרים גם יחד, ומתעמקים במנהגי תימן מתוך עשרות חוברות וקבצי מראי המקומות, "עומקא דמנהגא", שהופקו בעמל במהדורות מפוארות לכבודה של תורה.

במשך הלימוד יצאו לאור עלונים פנימיים בשם "מרפסין איגרא", בהם הובא משא ומתן בסוגיא הנלמדת באותה תקופה מאת בני החבורה בכל אתר ואתר, וזאת מלבד העלון המרכזי, גליון "שרשי המנהג" שיצא למעלה ממניין פעמים. הכנסים השנתיים נערכו ברוב הדר, והם חיזקו ועודדו את כלל הלומדים שהתכנסו יחדיו, מלבד ההדרכה הצמודה אליה זוכים האברכים בכל השנה מאת הגאון רבי יוסף צברי שליט"א, מרבני אלעד ומחבר ספרים רבים בהלכה ובמסורת תימן.

תפארת רשת הכוללים, מלבד יתר הפעילויות הנרחבות, היא ללא ספק סדרת הקבצים המיוחדת "נחלת אבות". מאז הקובץ הראשון שיצא, מלא וגדוש בתוכן מרתק, מגוון ועשיר כאחד, בהלכה, באגדה, במסורת ובמנהג, לא נפסק גל התגובות הנלהבות מלהגיע למשרדינו. ארבעה קבצים מלאים כל טוב יצאו עד כה לאור עולם, שניים מידי שנה, תורה מפוארה בכלי מפואר.

גם הקובץ החמישי מוכן ועומד לצאת לאור עולם, כבר על מכבש הדפוס, אלא שהממון מעכב. בקובץ ישנם מאמרים רבים מגדולי רבני יהדות תימן, תלמידי חכמים ואברכים, מאמרים ותשובות, סיפורים ותגובות, ועוד ועוד, ובמהדורא מפוארת ומיוחדת. אולם, בשל העול הכבד המוטל על גבי המוסדות, מתמהמה הקובץ מלצאת לאור.

על כל אחד מאיתנו, מאחינו בני ישראל, ובפרט מבני עדתנו המפוארת, להבין את גודל השעה, לאמץ ולחזק את לבבו ולתרום ביד נדיבה, ואין ערך לשכרו הגדול מן השמים.

ובזכות זאת יתברכו כל העוזרים והמסייעים בשפע ברכה והצלחה, ברוחניות ובגשמיות, מתוך אושר ונחת יהודית, הרחבת הדעת ושמחת לב, לאורך ימים ושנים, אמן.

בברכת "ברוך אשר יקים את כל דברי התורה הזאת"
הנהלת המוסדות

גלילת ספר התורה בזמן ההפטרה

מבוא

הנהגת קהילות ישראל, בהנהגת העולה והחזן בין המפטיר להפטרה, חלוקה. קהילות הספרדים נוהגים, כי מיד כאשר המפטיר מסיים את הברכה האחרונה על קריאתו, סוגרים את ספר התורה העומד על הבימה, ומתחילים את ברכות ההפטרה. קהילות האשכנזים לעומתם נוהגים, כי אחר סיום קריאת המפטיר, מכסים את הס"ת במעיל שלו, ואז אומרים "מי שבירך" וכדו', ואח"כ מתחילים את ברכות ההפטרה. בשניהם לא מצינו את מנהג אמירת פסוקי "מה רב טובך", למרות מקורותיו בראשונים.

בקהילות תימן קיימים שני מנהגים בענין זה, המשליכים גם על זמן אמירת פסוקי: "מה רב טובך" הנאמרים בסוף קריאת התורה בשבת, האם יהיו נאמרים לפני ההפטרה או לאחריה.

מנהג רוב הקהילות, שלאחר שהמפטיר גומר את הקריאה, מכסה החזן את יריעות ספר התורה המגוללות במטפחת, ואז מתחיל הקורא את ברכות ההפטרה. לאחר שקורא הוא את הפסוק הראשון בהפטרה, מגלים החזן ועוזרו את הכיסוי, וממשיכים לגמור את גלילת ספר התורה במטפחותיו. את אמירת פסוקי "מה רב טובך", אומרים לאחר סיום ההפטרה. מנהג נוסף הוא, שלאחר שסיים המפטיר את ברכות התורה, אומרים הגולל והקהל יחד את פסוקי: "מה רב טובך", ולאחר סיום הפסוקים, מתחיל העולה את ההפטרה וברכותיה. במאמר זה נביא את המקורות למנהגים אלו, ואת הבעיות ההלכתיות הקיימות בהם, וכיצד ראוי לנהוג למעשה.

הדרך לקיום ההלכה והמנהג

נראה, כי ברוב הקהילות, שאינם נוהגים לומר "מה רב טובך" בין המפטיר להפטרה, ראוי הוא שינהגו באחת מב' הדרכים:

א. שיגמרו את כל הגלילה כולה, קודם התחלת המפטיר את הברכה. באופן זה כאמור מקיימים את דברי מהרי"ץ במלואם, ולא עוברים על ההלכה של איסור הגלילה בעת ההפטרה.

ב. אם בכ"ז קשה עליהם הדבר, לעשות את כל הגלילה קודם קריאת ההפטרה, ראוי מאוד שיקפידו לעשות לכל הפחות את תחילת הגלילה כראוי, דהיינו את גלילת הספר עצמו, ולא להסתפק רק בכיסוי הספר. ולפני תחילת המפטיר את ברכת ההפטרה, יכונו ויגללו מעט את הספר ויריעותיו שיעמדו כנגד התפר, ואז

יכסוהו, ולאחר שיתחיל המפטיר את ההפטרה, הרי כבר הספר עומד מוכן על מקומו, ונמצא שבאמת נעשית תחילת הגלילה כדין, ואז ניתן לסמוך על הפוסקים המתירים, שכל שנעשית תחילת הגלילה, ניתן להמשיכה לאחר מכן בזמן ההפטרה.

קהילות הנוהגות לומר את פסוקי "מה רב טובך" בין המפטיר להפטרה, כאשר בעת אמירת פסוקים אלו גומרים החזן והגולל לגלול את הס"ת לכסותו ולהעמידו, ורק אח"כ מתחיל המפטיר בברכות ההפטרה, ימשיכו במנהגם, מאחר שמנהג זה מבוסס על יסודות איתנים, וגם שעל ידו מתקיימת כראוי ההלכה שאין לגלול בין המפטיר להפטרה.

וכאן המקום לקרוא, לכל רבני הקהילות בעדתינו בכל מקום שהם, וכל גבאי הקהילות, ולכל הציבור הקדוש ה' עליהם יחיו, כי כל הדברים שנכתבו כאן הם רק להגיש לפני

הקורא את יסודות ההלכה הדין והמנהג, כפי המופיע בספרי ההלכה והפוסקים, ולדון לפי דבריהם על שנויי המנהגים.

לא באנו בדברינו לקבוע מסמרות במנהגי הקהילות השונות, ולא להעדיף מנהג קהילה זו על פני חברתה. ידוע ידענו כי מנהגי כל קהילה התייסדו על פי גדולי עולם מגדולי חכמי תימן די בכל אתר ואתר, וראוי להם לכל בני קהילה להמשיך במנהגיהם מדור לדור.

העולה מן האמור:

הלכה פשוטה היא, כי אין לגלול את הספר תורה, לא בעת ברכות ההפטרה ולא בעת קריאתה, כדי שלא יהא הגולל טרוד בעת גלילתו, ומטעמים נוספים.

גם מהרי"ץ הביא הלכה זו, ולדבריו יוצא, כי יש לגמור את הגלילה בשתיקה קודם תחילת המפטיר את ברכות ההפטרה.

יש מקהילות תימן שנהגו לומר פסוקי "מה רב טובך" בין המפטיר להפטרה, ואז גומרים לגלול את הס"ת קודם תחילת ההפטרה, ויש סמך למנהגם מדברי הראשונים, כי פסוקים אלה על הלבשת הס"ת נתקנו.

בשאר הקהילות שנוהגים רק לכסות הספר בין המפטיר להפטרה, ראוי ללמד שיקפידו לכה"פ לכוין את יריעות הספר על התפר (כדי לצאת את ההלכה שצריך לפחות את תחילת גלילה אז), ורק אח"כ יכסוהו, ואז יתחיל המפטיר בברכות ההפטרה.

במנחת שבת, יש לומר את פסוקי ה"מה רב טובך" תוך כדי גלילת הספר, כיון שהם פסוקי גלילת והלבשת הספר, ולא לאומרם אחר העמדתו.

בזמן ההפטרה על הקהל להקשיב לברכות המפטיר ולקריאתו, וח"ו לעשות הפסקה ולצאת בזמן ההפטרה מבית הכנסת, שעון פלילי הוא וראוי לבטלו.

מתוכן קובץ "נחלת אבות" גליון ה' העתיד לצאת בעז"ה - בעזרתך

גנוזות: הגאון רבינו שמעון שביז צוק"ל, הגאון רבינו יחיא מנצורה צוק"ל, הגאון רבינו אברהם אלנדאף צוק"ל, ופסקי דין מחכמי ורבני תימן בעריכת הגאון רבי פנחס קורח שליט"א.

משלחנם של מלכים: הגאון רבי שלמה קורח שליט"א, הגאון רבי עזריה בסיס שליט"א, הגאון רבי אבנר עפגין שליט"א, הגאון רבי עזרא מחפוד שליט"א, הגאון רבי הלל יצחק הלוי שליט"א, הגאון רבי אבישי שלמה שליט"א, הגאון רבי אבישי צדוק שליט"א, הגאון רבי שמריהו יונה שליט"א והגאון רבי אריאל עוזרי שליט"א.

שרש המנהג: מקורות מקיפים לשרשי מנהגי תימן מאת ראש הכוללים, בענין גלילת ספר תורה בשעת ההפטרה, ברכת לישיב בסוכה וביעור פירות שביעית.

ביני עמודי: חידושי תורה ומערכות בשרשי מנהגי תימן שנתלבנו ביני עמודי דכוללי "יוסף הצדיק", בעניני ביעור פירות שביעית, תקיעת שופר, בציעת המצות בפסח ועוד.

מבי מדרשא: תשובות ומאמרים הלכתיים במנהגי תימן, בעניני קריאת שלש עשרה מדות במועדים, סדר קציצת הציפורניים, דיני הסדרת התפילה, חובת הכריעה בסדר העבודה, משנת רבינו דוד הלכות שבת, וחילוקים בין הרמב"ם לשלחן ערוך.

דור דור ודורשיו: מתולדות חייהם ואור תורתם של חכמי הדורות, הגאון רבינו יוסף חדד צוק"ל והגאון רבי חיים כסאר צוק"ל. **יתר המדורים הקבועים:** מעשה אבות, תגובות ומכתבים, קרית ספר ומראות קודש.

תפילה למלומדי תינוקות מתוך כת"ל של רבי שמעון שביז בנו של מוה"ר"ר שלום שביז זצ"ל.
מתוך "נחלת אבות" גליון ה' חכמי הדורות, הגאון רבינו יוסף חדד צוק"ל והגאון רבי חיים כסאר צוק"ל.

לקראת המגבית השנתית לשנת תשע"ז

ידיד יקר: הצטרף לעשייה הברוכה בתורת רבותינו חכמי ורבני תימן זצ"ל ושליט"א, והבטח את מקומך בספר הבא, ובכך תתן יד וסיוע להיות דובב שפתי ישנים, המה רבותינו הקדושים גדולי וחכמי תימן זכותם תעמוד לנו, אשר בארץ המה, ומשמים ימליצו טוב בעד המסייעים לתורתם.

הנצחה ע"פ עמוד שלם בספר - 1000 ₪ / \$300

הנצחה ע"פ חצי עמוד: 500 ₪ / \$150

הנצחה ע"פ שלישי עמוד: 300 ₪ / \$100

אנו פונים ללבכם הרחב, בפנייה ישירה: עלות הוצאת קובץ אחד הכוללת הקלדה, עריכה, סדר, עימוד, והדפסה. מסתכם למעלה מ-16.000 \$ / 4210\$. בסיעתא דשמיא מרובה זכינו עד עתה להגיע לסך 4500 ₪ / \$1153, **חסרים לנו עוד 11.500 ₪ / \$3057 בלבד**, על מנת להוריד את הקובץ למכשך הדפוס, סכום שאינו דמיוני לבעלי יכולת, אך גדול מאד בשל המעמסה המוטלת על שכמינו. מגבית מיוחדת תיערך בחודש אלול הבעל"ט, ובה אנו זקוקים לשלושים נדיבי לב שיתנו, כל אחד לכל הפחות כמאה דולר, וכך נוכל להוציא את הקובץ בעזרתכם.

אל תעמוד מנגד!!!

בא והיה שותף!!!

אנו רוצים להוציא את הקובץ לקראת חג סוכות הבעל"ט

500 עמודים

של תורה וידאת שמים מחכים לך!!!

אל תעמוד מנגד בא והיה שותף

מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א מעיינים בגליונות "נחלת אבות"

לעילוי נשמת האישה הכשרה והצנועה סעדה ב"ר שמעון **ערמי** ע"ה
אשת מארי יחיא יוסף ערמי זצ"ל
נלב"ע ביום שלישי י"ב אב תשע"ו תנצב"ה

המעוניינים לקבל את הגיליון מידי חודש למייל ניתן לשלוח מייל: yosef052@okmail.co.il
עם המילה "בקשה"

להצלת מוניות "הקסטל - תל אביב" ולעמוד בראשה מר **שלמה ארגז** ה"ו
יהי רצון שידאו בריכה בעמלם, וזכות החזקת התורה תעמוד להם להתברך בכל הברכות האמורות התורה.

"וצדקתו עומדת לעד"
גם אם עוד 100 שנה מישוהו ילמד בספר נחלת אבות גליון ה', זכות זו תעמוד לך, לנצח נצחים.
בא והיה שותף!!!

מזפה יריחו
נס ציונה
נתיבות
נתניה
עמנאל
פרדסיה
פתח תקווה
צפת
קדומים
קרית אנוו
קרית ארבע
קרית ים
קרית מלאכי
קרית עקרון
קרית שומרון
ראש העין
ראשון לציון
רחובות
רכסים
רענה
שבי שומרון
שדרות
שתולים
תל אביב
ארה"ב:
פלאטבוש
בוורו פארק
קיינס
לייקווד
לוס אנג'לס
מנהטן
לונדון:
גולדרס גרין
סטמפורד היל

אבנו חפץ
אופקים
אילת
אליכין
אלישיב
אלעד
אלקנה
אשדוד
אשקלון
באר שבע
בית אל
בית שמש
ביתר עילית
בני ברק
בני עייש
בני ראם
ברקת
בת ים
גאולי תימן
גדה
גינות שומרון
גן יבנה
גני תקווה
הרצליה
זבדיאל
זכרון יעקב
חשמונאים
טבריה
יבנה
יד בנימין
יהוד
ירושלים
ישעני
כרמיאל
מודיעין
מודיעין עילית
מעלות

מוקד הפצה ארצי: 03-612-62-62 (שלושה 5)

מזקנים אתבונן

נס ספר התורה "הונתן"

והרוכל השיב "אני הייתי מסתובב עם מרכולתי בין הכפרים - ערבים ויהודים, ובאחד הכפרים הערבים, לפתע קורא לי גוי מאחד הבתים, ומבקש ממני ומפציר בי שאקח לאלתר את המעיל והרימונים, תוך כדי הסבר, שמאז שהכניס אליו את המעיל והרימונים קרו לו רק אסונות, בתחילה פרתו מתה, ואחריו הלכה אשתו, וכעת תראה איך אני נראה חולה אנוש, ולא אדע מה ילד יום! אנא קח את זה ממני".

העיר צנעא תצלום מלמעלה

בית הכנסת בית חגאגי, הוא לפי המשוער, בית הכנסת הראשון שנוסד בצנעא לאחר גלות מוזע, והאחרון שהיה פעיל עד לעליית היהודים ארצה, במקדש מעט זה שכנו שני ספרי תורה מקודשים, האחד בשם 'הונתן' והשני בשם 'פנחס', כשלארשון נודעה קדושה יתירה, ורבים היו באים להתפלל ולהשען בזכותו.

מעשה מופלא שאירע עם הספר הקדוש 'הונתן', היה בשבת אטמעה [השוד] בצנעא בתש"ח, בה פלשו הערבים ושדדו מכל הבא ליד, ואפילו לבתי הכנסת לא היססו להיכנס, ובזוז פרוכות וספרי קודש ה' ירחם.

"מדוע אם כן גזלת זאת מהיהודים?" שאלתי אותו, ממשיך הרוכל, והלה השיב "האמן לי, לא אני שגזלתי אותם מבית הכנסת, אלא ראיתי זאת בידי אחד הערבים, וחמדתי זאת. יריתי בו ואז זכיתי בזה מההפקר... אבל אנא תגאל אותי וקח את זה ממני, הקדושה שבו הורגת אותנו!!! כמוכן ששמחתי על המצוה שנקרתה בדרכי, והנה אני משיב את האבדה לבעליה!" סיים הרוכל את דבריו.

גם לבית הכנסת בית חגאגי הגיעו הפורעים, ושדדו את מעיל הקטיפה היקר מעל הספר, עם רמוני הזהב שהיו לו!!! [רימונים יקרים אלו, שעלו כל אחד עשרה ריאל ורבע, רכש הגאון רבי מאיר צובירי רב בית הכנסת, מיהודי אלסוד] צער רב הצטערו הרב מאיר צובירי והמתפללים על השוד והביזה, אבל הישועה לא איחרה לבוא! לאחר כמה שבועות הופיע בבית הרב בצנעא, רוכל יהודי מאחד הכפרים באזור, ובידו מעיל הקטיפה עם רמוני הזהב!!

שוב, זכות הספר עמדה לו, לחזור לידיים טהורות, ולמשכנו בבית מקדש מעט.

(מתוך מדור "מעשה אבות" שבקובץ "נחלת אבות" גיליון ה', מאת הרה"ג אלמוזג שלמה אכלופי שליט"א)

"זאת מנין לך?" שאל בפליאה רבי מאיר,

הושלמה הסדרה!

לאחר עמל של שנים, מופיעה בפאר והידור רב סדרת הספרים

"שלחן מלכים" - אוצרות חכמי תימן על התורה

הכוללת את מכלול תורתם של כ-140 חכמי תימן לדורותיהם, מתוך כתבי יד וספרים נדירים, המסודרים בשפה בהירה על כל סדר פסוקי התורה, בחמישה כרכים מפוארים.

הפצה ראשית: 054-840-13-30

"מראות הוד מכינס" זאת חנוכה" תשע"ד

"מראות מהכינסו שהתקיים בבני ברק ביום "זאת חנוכה" תשע"ו, בהשתתפות גדולי ישראל ואברכי הכוללים. משאות הרבנים ומראות הכינסו בהרחבה יובאו אי"ה בגיליון הבא."

